

1. Pojęcie administracji publicznej oraz prawa administracyjnego wraz z jego podziałem

1.1. Administracja publiczna

ĆWICZENIE 1

Napisz poniżej, co oznacza z łaciny słowo „administracja”. Następnie wpisz jedną z definicji administracji publicznej – tę, która jest dla Ciebie najbardziej zrozumiała.

.....

.....

.....

.....

ĆWICZENIE 2

Administracja publiczna towarzyszy każdemu człowiekowi przez całe jego życie. Uzupełnij poniższy schemat, wpisując w puste miejsca przykładowe wydarzenia z życia człowieka, w których ma on do czynienia z organami administracji publicznej.

ĆWICZENIE 3

Zaznacz poprzez otoczenie kółkiem liter podmioty będące częścią administracji publicznej.

- A. Naczelny Sąd Administracyjny
- B. Wojewódzki Sąd Administracyjny
- C. Sąd Najwyższy
- D. Rada Ministrów
- E. Sejm RP
- F. Senat RP
- G. Minister właściwy ds. administracji publicznej
- H. Trybunał Stanu
- I. Trybunał Konstytucyjny
- J. Prezes Rady Ministrów
- K. Minister Obrony Narodowej

ĆWICZENIE 4

Zaznacz poprzez otoczenie kółkiem liter cechy, które odnoszą się do administracji publicznej.

- A. Działanie na podstawie i w granicach prawa
- B. Możliwości wykonywania wszystkich czynności, które nie są zakazane przez prawo
- C. Działanie w celu osiągnięcia zysku
- D. Apolityczność
- E. Charakter władczy
- F. Działanie zorganizowane w oparciu o kierownictwo i hierarchicznie podporządkowane organy
- G. Działanie wyłącznie na wniosek uprawnionego podmiotu
- H. Działanie o charakterze monopolistycznym i bezosobowym
- I. Działanie administracji rządowej w imieniu i na rachunek państwa, a administracji samorządowej w imieniu własnym i na własny rachunek

ĆWICZENIE 5

Wypisz wszystkie funkcje administracji publicznej, a następnie zaznacz tę, która, Twoim zdaniem, jest najważniejsza. Uzasadnij krótko swoją odpowiedź.

.....

.....

.....

.....

.....

ĆWICZENIE 6

Wpisz w pozostawione wolne miejsca, jaka funkcja administracji publicznej została przedstawiona w zaprezentowanych fragmentach ustaw.

1. Ustawa z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych

Art. 6. 1. Działalność w zakresie gier cylindrycznych, gier w karty, gier w kości oraz gier na automatach może być prowadzona na podstawie udzielonej koncesji na prowadzenie kasyna gry.

2. Działalność w zakresie gry bingo pieniężne może być prowadzona na podstawie udzielonego zezwolenia na prowadzenie salonu gry bingo pieniężne.

Funkcja: .....

2. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty

Art. 5. 5. Zakładanie i prowadzenie publicznych przedszkoli, w tym z oddziałami integracyjnymi, przedszkoli specjalnych oraz innych form wychowania przedszkolnego [...] szkół podstawowych oraz gimnazjów, w tym z oddziałami integracyjnymi, z wyjątkiem szkół podstawowych specjalnych i gimnazjów specjalnych, szkół artystycznych oraz szkół przy zakładach karnych, zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich, należy do zadań własnych gmin.

Funkcja: .....

3. Ustawa z dnia 7 kwietnia 1989 r. – Prawo o stowarzyszeniach

Art. 8. 5. Nadzór nad działalnością stowarzyszeń należy do:

- 1) wojewody właściwego ze względu na siedzibę stowarzyszenia – w zakresie nadzoru nad działalnością stowarzyszeń jednostek samorządu terytorialnego,
- 2) starosty właściwego ze względu na siedzibę stowarzyszenia – w zakresie nadzoru nad innymi niż wymienione w pkt 1 stowarzyszeniami – zwanych dalej „organami nadzorującymi”.

Funkcja: .....

4. Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju

Art. 2. Przez politykę rozwoju rozumie się zespół wzajemnie powiązanych działań podejmowanych i realizowanych w celu zapewnienia trwałego i zrównoważonego rozwoju kraju, spójności społeczno-gospodarczej, regionalnej i przestrzennej, podnoszenia konkurencyjności gospodarki oraz tworzenia nowych miejsc pracy w skali krajowej, regionalnej lub lokalnej.

Art. 3. Politykę rozwoju prowadzi:

- 1) Rada Ministrów;
- 2) samorząd województwa;
- 3) samorząd powiatowy i gminny.

Funkcja: .....

5. Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa

Art. 47. 1. Mieniem województwa jest własność i inne prawa majątkowe nabyte przez województwo lub inne wojewódzkie osoby prawne.

Funkcja: .....

6. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej

Art. 14. 1. Krajowy system ratowniczo-gaśniczy ma na celu ochronę życia, zdrowia, mienia lub środowiska poprzez:

- 1) walkę z pożarami lub innymi klęskami żywiołowymi;
- 2) ratownictwo techniczne;
- 3) ratownictwo chemiczne;
- 4) ratownictwo ekologiczne;
- 5) ratownictwo medyczne.

Funkcja: .....

ĆWICZENIE 7

Wyjaśnij, jak rozumiesz sformułowanie, że administracja publiczna działa na podstawie i w granicach prawa. Wyjaśnienie wpisz w pozostawione puste wiersze.

.....

.....

.....

.....

.....

ĆWICZENIE 8

Czy zgadzasz się ze stwierdzeniem, że pracownicy administracji publicznej nie powinni angażować się w działalność partii politycznych ani związków zawodowych? Odpowiedź wraz z uzasadnieniem wpisz w pozostawionych pustych wierszach.

.....

.....

.....

.....

.....

ĆWICZENIE 9

Wskaż poprzez otoczenie kółkiem cyfr zdania poprawne, a zdania błędne popraw – wpisując prawidłową treść w pozostawione puste wiersze.

1. Administracja publiczna jest służbą dla społeczeństwa, polegającą na realizacji interesu jednostkowego, tj. interesu pewnego ogółu, a nie interesu publicznego.

.....

.....

2. Zasada trójpodziału władzy wyróżnia władzę ustawodawczą, sądowniczą oraz uchwałodawczą.

.....

.....

3. Administracja rządowa działa w imieniu i na rachunek państwa, a administracja samorządowa w imieniu własnym i na własny rachunek.

.....

.....

4. Charakter władczy administracji publicznej polega na tym, że organy administracji publicznej mogą zastosować środki przymusu bezpośredniego, ale tylko wtedy, gdy jest to dopuszczane przez przepisy prawa.

.....

.....

5. Klasyczną, podstawową funkcją administracji jest działalność organizatorska, polegająca na podejmowaniu przez administrację działań służących zapewnieniu m.in. bezpieczeństwa, porządku czy ładu społecznego.

.....

.....

6. Funkcja reglamentacyjna jest inaczej nazywana funkcją porządkową administracji publicznej.

.....

.....

1.2. Prawo administracyjne

ĆWICZENIE 10

Odpowiedz na pytanie: Czy prawo administracyjne należy do gałęzi prawa publicznego czy prywatnego? Odpowiedź wraz z uzasadnieniem wpisz w pozostawionych pustych wierszach.

.....

.....

.....

ĆWICZENIE 11

Zaznacz poprzez otoczenie kółkiem liter, które ze zdań charakteryzują prawo administracyjne.

- A. Należy do gałęzi prawa prywatnego.
- B. Jest w całości skodyfikowane.
- C. Jest skodyfikowane tylko w części odnoszącej się do materialnego prawa administracyjnego.
- D. Charakteryzuje się nierównorzędnością stron.
- E. Jest częścią prawa karnego.
- F. Jest prawem pozytywnym.
- G. Jest prawem zwyczajowym.
- H. Wyróżnia się możliwością stosowania przez organy administracji publicznej przymusu administracyjnego bez konieczności zwracania się po zgodę do sądu.

ĆWICZENIE 12

Czy, Twoim zdaniem, nieskodyfikowanie prawa administracyjnego jest pozytywne, czy negatywne? Odpowiedź wraz z uzasadnieniem wpisz w pozostawionych wolnych wierszach.

.....

.....

.....

.....

1.3. Podział prawa administracyjnego

ĆWICZENIE 13

Rozstrzygnij, która z części prawa administracyjnego (materialna, ustrojowa, procesowa) reguluje opisane sytuacje. Odpowiedzi wpisz do pustych wierszy.

- 1. Podział terytorialny państwa na potrzeby administracji publicznej: .....
- 2. Zasady funkcjonowania mazowieckiego urzędu wojewódzkiego: .....
- 3. Realizowanie obowiązku szkolnego przez Jasia Kowalskiego: .....
- 4. Ustalenie obowiązków uczestnika ruchu drogowego: .....

5. Powoływanie organu wykonawczego i stanowiąco-kontrolnego gminy w drodze wyborów powszechnych: .....
6. Procedura wydania decyzji administracyjnej w sprawie zmiany nazwiska: .....

ĆWICZENIE 14

Rozstrzygnij, która z części prawa administracyjnego (materialna, ustrojowa, procesowa) reguluje opisane zagadnienie. Odpowiedzi wpisz do pustych miejsc.

Wyobraź sobie, że chcesz zdobyć prawo jazdy.

1. Ubieganie się o ten dokument jest możliwe, ponieważ wcześniej ustalono organ właściwy, tj. taki, który jest odpowiedzialny za jego wydanie – część: .....
2. Wprowadzono ustawę dotyczącą prawa o ruchu drogowym, w której szczegółowo określono wymagania obowiązujące osobę chcącą kierować pojazdem – część: .....
3. Ważne jest też wskazanie, gdzie składa się niezbędne dokumenty, jakiej wysokości należy wnieść opłatę i jaki jest czas oczekiwania na wydanie prawa jazdy – część: .....

ĆWICZENIE 15

Wpisz w pozostawione wolne miejsca, do której części prawa administracyjnego należą przedstawione poniżej przepisy prawne.

1. Art. 24 Ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego

1. Pracownik organu administracji publicznej podlega wyłączeniu od udziału w postępowaniu w sprawie: 1) w której jest stroną albo pozostaje z jedną ze stron w takim stosunku prawnym, że wynik sprawy może mieć wpływ na jego prawa lub obowiązki; [...]

Prawo administracyjne: .....

2. Art. 9a Ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych

Wpłata dodatków mieszkaniowych jest zadaniem własnym gminy.

Prawo administracyjne: .....

3. Art. 7. Ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych

1. Dodatek mieszkaniowy przyznaje, na wniosek osoby uprawnionej do dodatku mieszkaniowego, wójt, burmistrz lub prezydent miasta, w drodze decyzji administracyjnej.[...]

Prawo administracyjne: .....

4. Art. 1. Ustawy z dnia 5 lipca 1990 r. – Prawo o zgromadzeniach

1. Każdy może korzystać z wolności pokojowego zgromadzania się.

Prawo administracyjne: .....

5. Art. 5. Ustawy z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych

1. Prawo do posiadania dowodu osobistego przysługuje każdemu obywatelowi Rzeczypospolitej Polskiej.
2. Pełnoletni obywatel Rzeczypospolitej Polskiej zamieszkujący na jej terytorium jest obowiązany posiadać dowód osobisty.

Prawo administracyjne: .....

ĆWICZENIE 16

Rozstrzygnij, do której części prawa administracyjnego (materialnej, ustrojowej, procesowej) należą wymienione ustawy, a następnie wpisz do odpowiedniego wiersza stojące przy nich litery.

Uwaga: niektóre z podanych aktów prawnych mogą nie należeć do prawa administracyjnego.

- A. Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego
- B. Ustawa z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym
- C. Ustawa z dnia 7 kwietnia 1989 r. – Prawo o stowarzyszeniach
- D. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny
- E. Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym
- F. Ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi
- G. Ustawa z dnia 24 lipca 1998 r. o wprowadzeniu zasadniczego trójstopniowego podziału terytorialnego państwa
- H. Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny
- I. Ustawa z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska
- J. Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych

Ustrojowe prawo administracyjne: .....

Materialne prawo administracyjne: .....

Procesowe prawo administracyjne: .....

Nie należy do prawa administracyjnego: .....